Organizacja terapii logopedycznej

w Szkole Podstawowej nr 1 w Dobrym Mieście

1. Rodzice wyrażają zgodę na przeprowadzenie przesiewowych badań logopedycznych ich dzieci na terenie placówki, składając podpis na właściwej liście

2. Obserwacja i badania mowy dzieci klas I oraz badania kontrolne mowy dzieci objętych wcześniej terapią logopedyczną we wrześniu.

3. Tworzenie listy dzieci, które powinny znaleźć się pod opieką logopedy

4. Omówienie organizacji terapii logopedycznej na październikowym zebraniu dla rodziców , przekazanie w formie pisemnej wyników badań przesiewowych. Przedstawienie treści kontraktu dotyczącego zasad współpracy logopedy z rodzicami, podpisanie kontraktu przez rodziców. Zaproszenie na spotkania indywidualne, które będą odbywać się podczas dyżuru logopedy zawsze na pół godziny przed zaplanowanymi w szkole wywiadówkami.

5. Systematyczna terapia logopedyczna realizowana na terenie placówki i przekazywanie ćwiczeń logopedycznych do utrwalania w domu przy cyklicznych konsultacjach z rodzicami, które będą odbywać się zawsze w dniu wyznaczonym na zebrania rodzicielskie.

6. Zakończenie terapii logopedycznej następuje, gdy:

- dziecko mówi poprawnie

- pomimo podejmowanych przez logopedę działań rodzice nie włączają się do współpracy, a mowa dziecka nie ulega poprawie (decyzja podjęta w porozumieniu z dyrektorem szkoły);

- dziecko zmieni placówkę na inną;

- rodzice zrezygnują z terapii logopedycznej prowadzonej w szkole (rezygnacja w formie pisemnej).

Kontrakt logopeda – rodzic,

……

imię i nazwisko rodzica/ rodziców

Jestem świadomy(-a), że nikt nie zna mojego dziecka tak dobrze jak ja i nikt nie ma większej motywacji do wspólnej pracy w przezwyciężaniu jego problemów. Jako mama, tata mam największy wpływ na rozwój mojego dziecka, także na prawidłowy rozwój mowy.

W związku z powyższym zobowiązuje się do systematycznej współpracy z logopedą polegającą na:

1. Realizowaniu ćwiczeń usprawniających narządy mowy – zabawy przed lustrem.
2. Utrwalaniu umiejętności, których dziecko nabędzie podczas zajęć poprzez powtarzanie ćwiczeń znajdujących się w zeszycie logopedycznym.
3. Zgłaszaniu się do logopedy z wątpliwościami i trudnościami dotyczącymi terapii.

Będę także pamiętać o codziennym wypełnianiu najmilszych obowiązków każdego rodzica, tzn.

- słuchać uważnie tego, co mówi do mnie dziecko,

- śmiać się z nim szczerze i przytulać je, gdy mi na to pozwala,

- włączać się do jego zabawy, pracy i nauki,

- nie krytykować, lecz podkreślać jego zalety,

- udzielać mu często pochwał,

- często powtarzać, że jest ważne, kochane i jak wiele dla mnie znaczysz.

Podpis:

Kiedy szukać pomocy u logopedy?

- dziecko podczas artykulacji wsuwa język między zęby lub ociera nim o wargę – jest to tendencja, która nie wycofa się samoistnie, a w przyszłości może spowodować seplenienie międzyzębowe;
- nawykowo mówi przez nos;
- niepokojące są zmiany anatomiczne w budowie narządów mowy;
- istnieją wątpliwości czy dziecko dobrze słyszy;
- opóźnienia w nabywaniu poszczególnych sprawności językowych są większe niż 6 miesięcy;
- dziecko nie próbuje komunikować się z otoczeniem, nie rozumie mowy innych osób, nie reaguje na polecenia,
- dziecko zamienia głoski dźwięczne na bezdźwięczne: „d" na „t" (np. zamiast domek mówi tomek), „w" na „f" (zamiast woda mówi fota), „g" na „k" (zamiast głowa mówi kłowa), „b" na „p" (zamiast buda mówi puta);
- dziecko pod koniec 3 r.ż. nie wymawia którejkolwiek z samogłosek ustnych: a, o, u, e, i, y;
- Jeśli dziecko czteroletnie nie mówi wszystkich głosek (wyjątek: r, które może pojawić się później)
- zniekształca głoski, zastępuje je innymi, nie znanymi w języku polskim, używa „obcego" dla nas dźwięku, np.wymawia „r" gardłowo;
- dziecko wyraźnie jąka się (miewa częste blokady i uporczywe powtarzanie jakiejś głoski lub utrudniony start mowy).
- Jeśli mowa dziecka jest niezrozumiała dla innych osób poza rodzicami
- Jeśli mowa dziecka w jakikolwiek sposób różni się od mowy rówieśników.
- Jeśli cokolwiek w mowie dziecka niepokoi Cię

Pamiętaj, że:

Wady wymowy wcześnie wykryte o wiele łatwiej wyeliminować.

Brak odpowiednio wcześnie terapii jednej wady, może sprawić, iż rozwiną się następne.

Istnienie wad wymowy niekorzystnie wpływa na rozwój społeczny i emocjonalny dziecka.

Rozwój mowy dziecka

Prawidłowy rozwój mowy wg T. Zaleskiego:

*Istotny jest **pierwszy dzień życia**, kiedy to noworodek bez pośrednio po porodzie krzyczy nabierając pierwszy haust powietrza. Jest to pierwsze nieświadome ćwiczenie aparatu głosowego.*

*Około **szóstego tygodnia życia** niemowlę zaczyna wydawać pierwsze dźwięki. Są to kolejne nieświadome ćwiczenia artykulatorów. Dźwięk te nazywamy się głużeniem i są wydawane przez dziecko zupełnie nieświadomie. Na uwagę zasługuje fakt, że głużą również dzieci głuche.*

*Ok. **drugiego miesiąca życia** niemowlęta zaczynają reagować uśmiechem na uśmiech. Zaczynamy także słyszeć z ich ust dźwięki bardzo podobne do dźwięków mowy.*

*W **szóstym miesiącu życia** dzieci zaczynają świadomie bawić się wydawanymi przez siebie dźwiękami. Zjawisko to nazywamy gaworzeniem.*

*Wszyscy rodzice czekają niecierpliwie na pierwsze objawy rozumienia słów przez swoje pociech. Dzieje się to **około dziewiątego miesiąca życia**, kiedy niemowlęta zaczynają powtarzać dźwięki, reagować na swoje imię i wykonywać proste polecenia.*

*Pierwsze, bardzo ważne słowa w słowniku dziecka, pojawiają się **ok. 10-11 miesiąca życia**. Wtedy to rodzice mogą usłyszeć wyczekiwane "mama", "tata" itp.*

*Kolejne słowa powinny się pojawić **ok. pierwszego roczku**. Ważne jest, aby były to słowa znaczące czyli odnoszące się do konkretnego przedmioty.*

*W wieku **ok. 18 miesiąca życia** dziecko powinno zacząć posługiwać się równoważnikiem zdania.*

*Ok. **2 roku życia** maluszek powinien wypowiedzieć swoje pierwsze zdanie i jest to pierwsze czynnościowe zastosowanie reguł gramatycznych.*

*W **30. miesiącu** życia dziecko przestaje mówić o sobie w trzeciej osobie liczby pojedynczej i zaczyna prawidłowo używać zaimka "ja".*

ROZWÓJ MOWY DZIECKA - - ARTYKULACJA GŁOSEK

Pierwsze miesiące życia	GŁUŻENIE - powstają przypadkowe
Około 6 miesiąca życia	GAWORZENIE- powtarzanie usłyszanych dźwięków.
1-2 rok życia	Pojawiają się pierwsze wyrazy MAMA,TATA,BABA. Dziecko wymawia samogłoski:[A,O,E,U,I,Y] oraz spółgłoski: [P,PI,B,BI,M,MI,D,T,N].
2-3 rok życia	Pojawiają się proste zdania. Dziecko wymawia samogłoski: [Ą,Ę] spółgłoski:[W,F,WI,FI,Ś,ZI,Ć,DZI,Ń,L,LI,K,G,CH,KI,GI,CHI,J,Ł,S,Z,C,DZ]. W 2 roku życia dziecko powinno wypowiedzieć poprawnie proste zdania. W 3 roku życia zdanie złożone z 4-5 słów.Mowa dziecka 3-letniego cechuje się zmiękczeniami głosek: [S,Z,C,DZ] [SZ,Ż,CZ,DŻ]. Głoska [R] może być zamieniana na [L] I [J].
4-5 rok życia	**Pojawia się głoska [R], czasem gloski: [SZ,Ż,CZ,DŻ]. Dziecko 4-letnie powinno już poprawnie używać głosek: [S,Z,C,DZ], nie powinna już ich zmiękczać .Głoski[SZ,Ż,CZ,DŻ] może jeszcze zmieniać na: [Ś,ZI,Ć,DZI] lub[S,Z,C,DZ].** **Wymowa dziecka 5 – letniego jest już prawie całkowicie zrozumiała. Głoska [R] i głoski [SZ,Ż,CZ,DŻ] powinny być wymawiane prawidłowo, choć często w mowie spontanicznej zmieniane są na : [S,Z,C,DZ] oraz [L].**
5-6 rok życia	*Utrwalone są głoski: [SZ,Ż,CZ,DŻ]. Wymowa dziecka 6 – letniego powinna być już poprawna pod względem artykulacyjnym.*
7 rok życia	Utrwalona poprawna wymowa wszystkich głosek oraz poprawna technika mówienia.

Terapia zaburzeń artykulacji (wymowy) obejmuje trzy podstawowe etapy:

- przygotowawczy (usuwanie przyczyn istniejących zaburzeń mowy);
- wywoływania głoski lub korygowania głoski nieprawidłowo wymawianej;
- utrwalania prawidłowo brzmiącej głoski – najdłuższy, wymagający systematyczności i konsekwencji od logopedy, dziecka i rodzica.

Tylko regularne uczęszczanie na terapię logopedyczną i codzienne ćwiczenia w domu będą skutkowały poprawą wymowy.